

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 46/2025-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. SK-1C/394/2002 a proti postupu Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 9Co/7/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 8. novembra 2024 v spojení s jej doplneniami z 18. decembra 2024 a zo 17. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia:

- vo vzťahu k postupu Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. SK-1C/394/2002 základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“),
- vo vzťahu k postupu Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva

na spravodlivé súdne konanie a prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ má v namietanom konaní, ktorého predmetom je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, procesné postavenie žalovaného v 80. rade. Namietané konanie sa začalo na základe žaloby žalobcu 11. júla 2002 pôvodne na Okresnom súde Svidník, ktorý vo veci rozhodol prvým rozsudkom sp. zn. 1C/394/2002 z 19. decembra 2005, následne zrušeným uznesením krajského súdu z 29. novembra 2006. Po zrušení a vrátení veci Okresný súd Svidník rozhodol opätovne rozsudkom z 13. júna 2018 tak, že žalobu žalobcu zamietol. Krajský súd rozsudkom z 25. marca 2021 predmetný rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Proti rozsudku krajského súdu žalobca podal 12. mája 2021 dovolanie, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 4Cdo/83/2023 z 26. augusta 2024 zrušil rozsudok odvolacieho súdu z 25. marca 2021 a rozsudok okresného súdu z 13. júna 2018 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Sťažovateľ namieta celkovú dĺžku konania v trvaní viac ako dvadsaťdva rokov, pričom tvrdí, že v dôsledku zrušenia a vrátenia veci najvyšším súdom nebude jeho právna neistota odstránená ani v najbližšej dobe. Argumentuje, že okresný súd postupoval v konaní neefektívne a nehospodárne, pričom o výške trov konania nerozhodol viac ako dva roky. Poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 4/2021 z 18. marca 2021, ktorým bolo vyslovené porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v namietanom konaní, bolo mu priznané primerané finančné zadosťučinenie 2 000 eur a náhrada trov konania. Ďalej uvádza, že istú mieru skutkovej zložitosti možno identifikovať v rozsiahlom spisovom materiáli a vo vysokom počte účastníkov konania, čo však neospravedľňuje celkovú dĺžku konania a pochybenia všeobecných súdov. Tvrdí, že k celkovej dĺžke konania neprispel. Práve naopak, zbytočné prietahy v konaní sa snažil odstrániť sťažnosťou adresovanou predsedovi okresného súdu zo 6. decembra 2022, avšak k zrýchleniu konania či odstráneniu jeho právnej neistoty nedošlo. Krajskému súdu vytýka jeho neprimerane dlhé rozhodovanie o odvolaní podanom proti druhému rozsudku okresného súdu, pričom poukazuje na skutočnosť, že aj rozsudok odvolacieho súdu z 25. marca 2021 bol zrušený dovolacím súdom, čo svedčí o jeho nesústreďenom postupe.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstata námietok sťažovateľa spočíva v porušení jeho označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu v dôsledku nečinnosti, resp. neefektívneho postupu okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní, ktorého dĺžku sťažovateľ považuje za ústavne neakceptovateľnú.

5. Z evidencie vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že postup konajúcich súdov v napadnutom konaní bol opakovane predmetom prieskumu z jeho strany. Nálezom č. k. II. ÚS 4/2021-58 z 18. marca 2021 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny) a jeho

práva na prejednanie veci v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1C/394/2002, sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie 2 000 eur a náhradu trov konania; vo zvyšnej časti, osobitne vo vzťahu k postupu krajského súdu, ústavnej sťažnosti nevyhovel.

5.1. Uznesením č. k. I. ÚS 54/2022-19 z 1. februára 2022 ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorou v nadväznosti na nález sp. zn. II. ÚS 4/2021 namietal porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

5.2. Rovnako uznesením č. k. I. ÚS 68/2023-25 z 2. februára 2023 ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v čase od právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 4/2021, resp. v úseku konania od podania dovolania žalobcu 17. mája 2021.

5.3. Nedávnym uznesením sp. zn. II. ÚS 411/2024 z 10. septembra 2024 ústavný súd prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní v období po právoplatnosti nálezu sp. zn. II. ÚS 4/2021 a postupom najvyššieho súdu. Vo zvyšnej časti, t. j. v časti namietaného postupu okresného súdu pred právoplatnosťou nálezu sp. zn. II. ÚS 4/2021 a postupom krajského súdu ústavnú sťažnosť odmietol.

6. Napriek uvedenému sťažovateľ predmetnou ústavnou sťažnosťou opätovne namieta celkovú dĺžku namietaného konania od jeho začatia, t. j. od 11. júla 2002, pričom okresnému súdu v konkrétnosti vytýka, že dosiaľ nerozhodol o výške trov konania, a krajskému súdu jeho neprimerane dlhé rozhodovanie o odvolaní žalobcu. Postup obidvoch súdov považuje za nesústreďený, keďže ich meritórne rozhodnutia boli zrušené uznesením dovolacieho súdu sp. zn. 4Cdo/83/2023 z 26. augusta 2024.

III.1. K namietanému postupu okresného súdu:

7. Ústavný súd teda predmetnú vec posudzoval so zreteľom na svoje predchádzajúce rozhodnutia v rovnakej záležitosti sťažovateľa. Keďže bol viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti [§ 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], musel konštatovať vo vzťahu k obdobiu, na ktoré dopadá predchádzajúci nález sp. zn. II. ÚS 4/2021, že v tejto časti bola vec už ústavným súdom meritórne preskúmaná a predchádzajúci nález vo vzťahu k ním riešenému obdobiu predstavuje prekážku rozsúdenej veci. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto v časti namietaného postupu okresného súdu v konaní do právoplatnosti zmieneného nálezu (7. apríla 2021) odmietol podľa § 56 ods. 1 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde (obdobne III. ÚS 378/2022, III. ÚS 131/2022). Pokiaľ ide o fázu konania

po právoplatnosti nálezu sp. zn. II. ÚS 4/2021, ústavný súd už uviedol, že na podklade takmer totožnej argumentácie sťažovateľa prebieha v tej istej veci konanie vedené v súčasnosti pod sp. zn. II. ÚS 411/2024, ktorého predmetom bude posúdenie postupu okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov a opodstatnenosti tvrdení obsiahnutých v ústavnej sťažnosti sťažovateľa z 31. mája 2024. Vzhľadom na uvedené poukazuje aj na prekážku litispendencie.

8. K opätovne namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (podľa čl. 36 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu ústavný súd uvádza, že s rovnakými námietkami sťažovateľa sa vysporiadal už v uznesení sp. zn. II. ÚS 411/2024, v ktorom skonštatoval, že porušenie označených práv nedosahuje takú intenzitu, že by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti, preto ústavnú sťažnosť vyhodnotil v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú. S ohľadom na dobu, ktorá uplynula od prijatia uvedeného rozhodnutia ústavného súdu (10. septembra 2024) do podania tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľa (8. novembra 2024), teda približne 2 mesiace, nemá ústavný súd žiaden dôvod, aby zaujal odlišný právny názor, preto identicky ako v predchádzajúcom rozhodnutí odmietol ústavnú sťažnosť pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

9. K identickému záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti je potrebné dospieť, aj pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 11 ods. 1 listiny), ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu, keďže aj s ich namietaným porušením sa ústavný súd vysporiadal v uznesení sp. zn. II. ÚS 411/2024.

III.2. K namietanému postupu krajského súdu:

10. Ústavnou udržateľnosťou postupu krajského súdu sa už ústavný súd zaoberal v už citovanom náleze sp. zn. II. ÚS 4/2021 zo 18. marca 2021, v ktorom uviedol, že dĺžka odvolacieho konania (v tom čase 14 mesiacov), ktorá sa predĺžila aj v dôsledku mimoriadnej pandemickej situácie na území Slovenskej republiky, nie je z ústavného hľadiska neúnosná. Navyše, krajský súd vo veci samej rozhodol rozsudkom z 25. marca 2021, teda len niekoľko dní po rozhodnutí ústavného súdu. Aj napriek zrušeniu daného odvolacieho rozsudku v rámci dovolacieho konania ústavný súd zotrváva na závere o ústavne konformnom postupe krajského súdu, preto ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

11. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú taktiež ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako aj práva na ochranu vlastníctva (podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 listiny a podľa čl. 1 dodatkového protokolu), keďže ich porušenie sťažovateľ jednoznačne odvíja od neprimeranej dĺžky odvolacieho konania a neefektívneho postupu odvolacieho súdu.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uvedených v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu